

ARKEOLOJİ**Türkiye'den Kaçırılan parçaların bir kısmı Amerika'da bulunuyor****Herakles Lahti tamamlanmayı bekliyor**

Bir hafta önce Perge'de tabanıyla, kapağı bulunan ünlü Herakles Lahti'nin Türkiye'den kaçırılan ve Los Angeles'deki bir antikacının müzesinde olduğu Arkeoloji Profesörü Jale İnan'ın uyarısıyla İstanbul Arkeoloji Müzesi tarafından saptanan son parçaları getirtilirse tamamlanacaktır.

Eksik olan parçaları getirtilirse tamamlanacak olan Herakles'in 12 Macerasını tasvir eden ünlü lahtinin parçalarının bulunduğu Los Angeles'e bağlı Malibu adlı sahil kasabesindeki antikacının adresi ve ünlü lahtinin yurtdışına kaçırılan «Herakles'in dışı Geaykle Mücadelesi» adını taşıyan parçanın fotoğrafı Profesör Jale İnan tarafından 5 mart 1974 tarihinde Başbakanlık Kültür Müsteşarlığı Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü'ne bildirilmiştir. Amerikan hükümetinden sağlanacak yardımla eksik olan parçaların yurda getirtilmesinin istenmesinin üstünden sekiz ay geçtiği halde Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğünden hiç bir ses gelmemiştir.

Los Angeles'deki parçaları gelince tamamlanacak olan ünlü Lahtin hikayesi gerçekte bir buçuk yıl önce başlamıştır. Herakles Lahti'nin parçalarını kaçırırken yakalanan Amerikalının arabasında eserin önemli kısımları ele geçmiş ve Perge'deki müzeye konmuştur. Bir hafta önce de ünlü Lahtin tabanı ve kapağı Antalya'da bulununca mesele tekrar güncellik kazanmış, aylardır Amerika'da bulunan parçalarının getirtilmesi yolunda işleme geçilmesi beklenen Herakles Lahti tekrar günün konusu olmaya başlamıştır.

Bu konuda kendisiyle konuştuğumuz Arkeoloji Profesörü Jale İnan da olaya ilişkin şunları söylemiştir:

«Ben 1974 şubat başında Paul Getty Müzesinde bu Lahtin Los Angeles'deki parçalarının fotoğrafını gördüm. Fotoğraf koleksiyonunda bu Lahtin parçalarını gördünce İstanbul'a kaçırılacağı sırada yakalanan ve ele geçirilen Herakles Lahti parçalarıyla aynı Lahte ilişkin olduklarını düşündüm ve derhal resmin kopyalarından istedim. Nerede olduğunu sorduğum zaman bana müzeye satın almadıkları bu parçaların bir antikacıda olduğunu söylediler ve adresini verdiler.

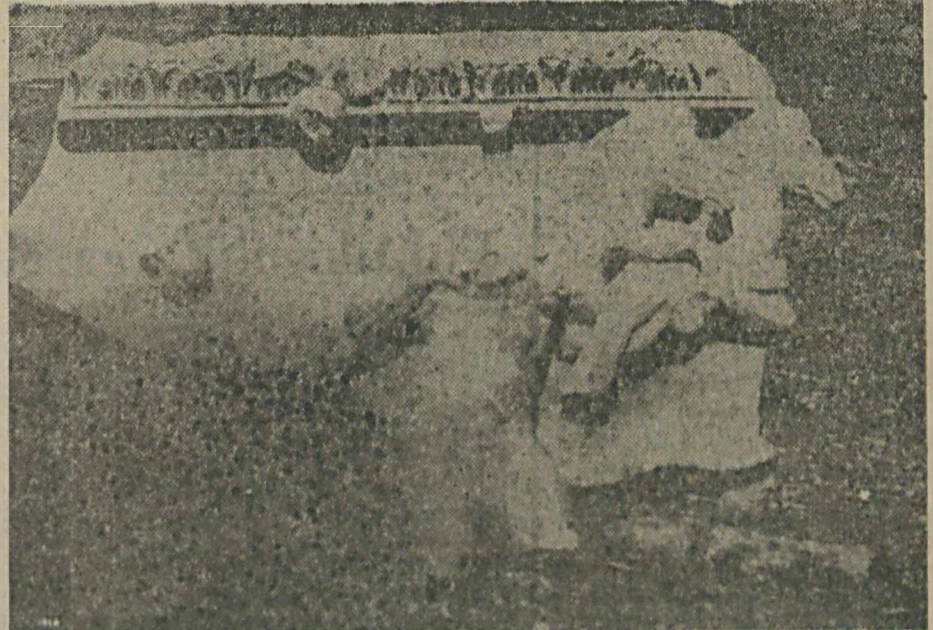
Derhal fotoğrafların kopyalarından edinerek bunları İstanbul Arkeoloji Müzesi'ne gönderdim. İstanbul Arke-

ca ettim. Tahminimin doğru olduğunu öğrenir öğrenmez Başbakanlık Kültür Müsteşarlığı Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğüne durumu bildirdim. Lahtin bulunduğu antikacının adresi ile fotoğrafları gönderdim.

Bu arada New York BBC Televizyonu antika kaçakçılığıyla ilgili bir televizyon programı hazırlıyordu. Olay hakkında bilgi almak için benimle görüştüler. Antikacıdan diğer parçaların resimlerini çekip bilgi edinmek için bu olayı gizli tutmamın gerektiğini söylediler. Fakat edindikleri bilgi, iki değil, oniki onbeş parça daha fragmanın aynı antikacıda olduğu yolundaydı. Yalnız bunların fotoğraflarını temin edemediler ve televizyon programından sonra soruşturduğumuzda antikacının olayı duyduğunu ve bu parçaları satmayacağını anlayınca Almanya'ya geri gönderdiğini söylediler. Şimdi bu hesapça daha çok para yurtdışına çı-

karılmış olmakla birlikte bunların akıbeti hakkında bir bilgiyle sahip değiliz. Yurda döndüğüm zaman umum müdürlükte yaptığım temasta Amerika'dan bana televizyon ilgililerinin söylediği gibi Amerika hükümetinin yardımıyla bunların takibini istemek oldu. Umum müdürlüğün yapmış olduğu bu girişimin nasıl geliştiğini bilmiyorum. Arkası bırakılmadan işlenirse bu parçaların nerede olduğu saptana bilir. Geçen cumartesi Antalya Bölge Müzesi Müdürü Tanju Özoral bana aynı Lahtin tabanıyla kapağının Perge'de bulunduğunu bildirdi.»

Başbakanlık Kültür Müsteşarlığı Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü'nün bir an önce ülkemizden kaçırılan bu eserin parçalarını yasal yollardan getirerek Herakles Lahti'nin Türkiye'de tamamlanmasını sağlamak yolunda çalışmalarına başlaması beklenmekte ve gerekmektedir.

Herakles Lahti'nin Türkiye'de bulunan bir parçası görülüyor.

Boğaziçi Üniversitesi

Arşiv ve Dokümantasyon Merkezi

Jale İnan Arşivi

JALARC0700214